

יוחנן סופר

מתוך ויקיפדיה, האנציקלופדיה החופשית

הרב יוחנן סופר
האדמו"ר מערלו

האדמו"ר מערלו	ישם במחנה של אחד מתלמידיו
תאך לדדה	"יג' בטבת ה'תרפ"ג"
מקום לידה	שלובין, הונגריה
תאריך פטירה	"יג' באדר א' ה'תשע"ו (בג' 93)
תאך לדדה למותו	1 בינואר 1923
תאריך פטירה למותו	22 בפברואר 2016
חסידות	קוהילת ערלו
מקום מגוריים	שכונת קטמון בירושלים
ראשון	מספר בשושלת
ఈילה תש"	תחלת חנונה
רבותיו	אביו הרב משה סופר סבו הרב שמעון סופר, הרב יוסף אשר הילוי פולאלק
נושאים בהם עסק	תורת, מוסר חיבוריו
אב	"אמרי סופר", "אפרינו חתנים", "יוםן דהנוכה", קינה וטעואה
אם	הרבי משה סופר
בת זוג	טושענו ואהויתיהם נהגו בכ"א בסיוון התש"ד עם אביהם וסבם[2] באותה הרוב עקיבא סופר (מחבר ספר "דעת סופר"), שם שימש בראשות הישיבה, אך סירב. בתקופה זו, התקראב סופר לרבי אהרון רוקח, האדמו"ר מבעלן. בעקבות כך נחוגים חלק ממנהגי בעל בקהילות ערלו כustom. בשנת תש"ג הקים הרב סופר מחדש את ישיבת ערלו בשכונת קטמון, ירושלים, בנין של הקונסוליה הסורית ברחוב יותם[4]. באותה עת הקים מכון להוצאה ספרי החת"ם סופר ותלמידים ביריכוזים חרדיים בארץ ישראל ובחו"ל הקרוים על שם ה"כתב סופר". בניין המוסדות של ערלו בגבעת משה שבירושלים קרוים על שם ה"חת"ם סופר". בניו ונכדיו ממשימים כרבני הקהילות וראשי הcolleges של המגרש הסמוך. בימי חול הוא נzag למוסור לבחורים שיעור במשנה והלכה מיד אחרי תפילה שחരית. כמו כן, הוא מסר שיעור יומי בגמרה בעיון לבחורים המבוגרים ובערב הוא מסר שיעור במחזור הדף היומי לבני ביתם. ביום שישי מסר שיעור כללי. בחודש אב תש"ע בעת שהותו בארץ ישראל עבר אריווע מוחי ומאו החל להיחילש תפקודו. נפטר בי"ג באדר א' תשע"ג.

תוכן עניינים

- 1 ■ בירוגרפיה
- 2 ■ היררכיו
- 3 ■ מנגנים
- 4 ■ עמדותיו ופעילותו הציבורית
- 5 ■ בניו
- 6 ■ הערות שלו

בירוגרפיה

הרב סופר היה בן של טושענו והרב משה סופר. אביו היה בנו של הרב שמואן סופר, רבה של ערלו, אשר היה בנו של הכתוב סופר אב"ד פרשבורג, מלא מקום אביו החת"ם סופר.

נולד בעיר אגר (ערלו) שבהונגריה ב-1923. קיבל חינוך תורני מסבו ומאביו[1]. למד בישיבת רפלט שבהונגריה, בראשות הרב יוסף אשר הלוי פולאך, וירושיבת אירמאט תחת הרב אהרן רוד ווטש.

הרב סופר שרד את מהנות העבודה והגיע לבודפשט, שם נפגש עם אחיו הרב אברהם שמואל בנימין שהיה בפייטהה נאם שברומניה בזמן מלחמת העולם השנייה. אמם טושענו ואהויתיהם נהגו בכ"א בסיוון התש"ד עם אביהם וסבם[2].

נשא את הרובנית מרים בת רב יעקב אלול שנולד באותו החת"ם סופר. יחד עם הרב משה שטרן, אב"ד דרבצון, הקימו האחים מחדש את ישיבת החת"ם סופר. הרב אברהם שמואל בנימין התקבש לשמש בראשות הישיבה, אך סירב.

בשנת 1947 הקים הרב סופר את ישיבת ערלו עם הבוחרים שנתו מקהלת ערלו[3]. למרות שהרב אברהם שמואל בנימין היה מוסמך לרבנות ובוגר יותר מאשר מזיווין, מונה הרב סופרocab"ד ערלו ומכראש השיבת.

באלול ה'תש"י עלה הרב סופר לאירן ישראל יחד עם קבוצת בחורים שלמדו אותו. לתקופה קצרה התמזגו עם ישיבת פרשבורג בירושלים, שהיתה בראשות הרוב עקיבא סופר (מחבר ספר "דעת סופר"), שם שימש כמגיד שיעור.

בתקופה זו, התקראב סופר לרבי אהרון רוקח, האדמו"ר מבעלן. בעקבות כך נחוגים חלק ממנהגי בעל בקהילות ערלו כustom.
בשנת תש"ג הקים הרב סופר מחדש את ישיבת ערלו בשכונת קטמון, ירושלים, בנין של הקונסוליה הסורית ברחוב יותם[4]. באותה עת הקים מכון להוצאה ספרי החת"ם סופר ותלמידים ביריכוזים חרדיים בארץ ישראל ובחו"ל הקרוים על שם ה"כתב סופר". בניין המוסדות של ערלו בגבעת משה שבירושלים קרוים על שם ה"חת"ם סופר". בניו ונכדיו ממשימים כרבני הקהילות וראשי הcolleges של המגרש הסמוך.

הרב סופר ייסד בתי כנסת וכוללים ביריכוזים חרדיים בארץ ישראל ובחו"ל הקרוים על שם ה"כתב סופר". בניין המוסדות של ערלו בגבעת משה שבירושלים קרוים על שם ה"חת"ם סופר". בניו ונכדיו ממשימים כרבני הקהילות וראשי הcolleges של ההסידות.

בימי חול הוא נzag למוסור לבחורים שיעור במשנה והלכה מיד אחרי תפילה שחരית. כמו כן, הוא מסר שיעור יומי בגמרה בעיון לבחורים המבוגרים ובערב הוא מסר שיעור במחזור הדף היומי לבני ביתם. ביום שישי מסר שיעור כללי.

בחודש אב תש"ע בעת שהותו בארץ ישראל עבר אריווע מוחי ומאו החל להיחילש תפקודו.

חיבוריו

הרב סופר חיבר ספרים על הש"ס שיצאו לאור בשם "אמרי סופר" על ידי המכון להוצאה ספרי החת"ם סופר. לאדמו"ר עוד ספרים ביניהם "יוםן דהנוכה" ו"אפרינו חתנים".

כמו כן חיבר קינה מיוחדת לזכר קדשו השואה. קינה זו נאמרת בתשעה באב יחד עם הקינות על חורבן בית המקדש. בשנת ה'תשמ"ג יצא קול קורא מאת מועצת גدولית התורה של ארץ ישראל ושל ארצות הברית לומר את הקינה וקינות של בנים אחרים בט' באב[5].

מנהגים

הרב סופר הוכר כצייר כאדמו"ר חסידי, מושום שדים התנהגות שלו ושל תלמידיו היה דומה לו של החסידים. על פי רוב, הנהיג את קהילתו לפי מוסרstate החת"ם סופר. התפלות בבית מדרשו המרכזי הן בנוסח אשכנז וכן אין לו בשם גרטל. עם זאת, הוא נהג בעצמו מספר מנוגדים חסידיים כמו טבילה במקווה טהרה בכל בוקר לפני התפילה, אמרית כגונא בלילה שבת, עריכת טישים ורקיוד מצווה טאנץ בחנותות[6]. כמו כן הוא נהג במוגדים של חסידות פרטיות כמו פטיל תכלת כמנחה וראדוין, אמרית כל ספר התהילים בשבת בבורק לפני התפילה כמנגה סקויריא, וחולקת לחם שחור בטש של אושפיזין יוסף כמנגה בעל. הרב סופר נהג לעורוך תיקון חנות מדי ליל ששי (המשי בערבית) עם תלמידי הישיבה. בלילה שישי קודם לתשעה באב הוא נהג לעורוך עם חסידיו תיקון חנות כדי הכתר המערבי. לאירוע זה היו מוגעים מתפללים רבים גם מחוץ לקהילה[7][8].

עמירותיו ופעילותו הציבורית

מוני כhaber כמייצגת גدولית התורה בראשית שנות השבעים של המאה העשירה. הוא מונה כhaber הנהלה של מפעלי הש"ס על ידי האדמו"ר מצאנז-קלויינוברג מייסד הארגון[9].

מבחינה פוליטית משתייכת קהילת ערלו לסייעת שלומי אמונות באגדות ישראל הנקנשת בכנסת על ידי חבר הנקנשת מאיר פרוש שמרבה להתייעץ עמו. האדמו"ר גיבת השקת העיתון של סייעת שלומי אמונות, המבשר, ותלמידיו לקחו חלק פעיל ברישום ובגיוס הלקוחות הראשוניים[10].

יחסו של הרב סופר למדיות ישראל דומה לו של רבו, הרב אהרון רוקח. אידאולוגיה זו מאפשרת דיאלוג עם מנהיגים ציוניים, ויציג מוניציפלי ובכנסת, למרות שהוא אינו מKENGA לגיטימציה לחוקי מדינת ישראל כיוון שהוא תואמת להחקי התורה והשלוחן ערוץ.

לדעת הרב סופר ויתור טריטוריאלי למדיניות ערב בפיקוח נפש ומסקן את חייהם של היהודים בארץ ישראל, ולכן הוא אסורה. הוא הカリ כי עצם דין על יתרותם מראה הולשה ומעודד פגועים, ובכך מסכן חיי אדם. הוא צוטט לראשונה לשח' החוז' הירושלמי סילבן שלום: "אני לא מוכן לותר אפיקלו על נגרר אחד שלאמת ארץ ישראל לערבים"^[11] ופורסם בשם כי "מי שמוביל את העברה (של היהודים של ישראל) הוא הרעם את המדינה"^[12]. עם זאת הגיעו לידי לכך שגורמים חרדים קנאים האשימו אותו בזיהונתו.

בנין

- הרב משה, רב הקהילה ערלי בירושלים, חתנו של רבי מושלום ישרך אשכנזי מסטנילוב לונדון
  - הרב יעקב, רב הקהילת "כתב סופר" בביטר עילית, החנו של הרב מרדכי זוזוביין רב בית מאיר
  - הרב אברהם שמואלי בנימין, ראש ישיבת ערלי, חתן הרב אונגר מסקו ווירה.
  - הרב שענון, בנו השני והדור השלישי מהשאול, רector בישיבת צפת
  - הרב יעקב אמרמן, רב הקהילת ערלי בבני ברק, חתן הרב בעריש וויס (בן של המנוח יצחק)
  - הרב ולמן שניאור זאב, רב הקהילת ערלי בברוכוב פאראק, חתן הרב ניילסן
  - הרב אהרון, רב הקהילת ערלי באלאז' חתן הרב שלום ברדר

[13] הרב סופר חימנו את יליון ונכדיו בין היתר עם משפחתו של אדמורים ואחריהם מוריין, באבוב, אלכסנדר, דושנסקי, הרב יצחק יעקב ויס, ואונגואר.

הערות שוליים

- לბין את התורה (<http://dafnotes.blogspot.co.il/>) (באתר הדף היומי (http://dafnotes.blogspot.co.il/2007_12_02_archive.html)) ^.1
מכרת נצח (<http://www.chinuch.org/>) (באתר חינוך (<http://www.hebrewbooks.org/pdfpager.aspx?req=1756&st=&pgnum=2&hilite=%E2%80%8F>)) ^.2
http://hebrewbooks.org/pageed/30352_52.pdf ^.3
גלויה דת נא כתבי היד הענ乞ת גולני תורתה (<http://www.hebrewbooks.org/pdfpager.aspx?req=30359&st=&pgnum=5&hilite=%E2%80%8F>) ^.4
http://www.hebrewbooks.org/pdfpager.aspx?req=24468&st=%d7%99%d7%95%d7%97%d7%a0%d7%9f+%d7%a1%d7%95%d7%a4%d7%a8&pgnum=5&hilite=e04bdb62-3a15-4b1a-a141-
(<http://www.hebrewbooks.org/>) (באתר אדריש ואראט (c0e2641ef2f4%E2%80%8F%E2%80%8F)) ^.5
http://vimeo.com/2544465 ^.6
http://shearim.blogspot.com/2009/07/tikun-chazzot-with-orloj-rebbe.html ^.7
http://bhol.co.il/forum/topic.asp?topic_id=2662472&forum_id=771 ^.8
http://books.google.co.il/books? ^.9
+Sofer&source=bl&ots=SsDNZ2gWwQ&sig=Y7TYdGhvMDIM4FwDYKokuj_nKZU&hl=iw&ei=badTStFZhPD5Buu_4Mol&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1
דומוקיטה נסה ביתר עילית (<http://news.walla.co.il/?w=/1183710>) ^.10
(<http://www.chabad.info/>) (באתר וואלה (<http://news.walla.co.il/?w=/1183710>)) ^.11
האמור מעילוי "אני מכין לך גיגר מאיר" (<http://www.chabad.info/#lg=1&url=article&id=9127>) ^.11
http://www.ynet.co.il/articles/1,7340,L-2859100,0.html ^.12
כ"ק האדר" מערלי היון השבען את נוכחו ([http://www.kikarhashabat.co.il/%D7%A0%D7%99%D7%A9%D7%95%D7%90%D7%99\(-](http://www.kikarhashabat.co.il/%D7%A0%D7%99%D7%A9%D7%95%D7%90%D7%99(-)) ^.13
%D7%A0%D7%9B%D7%93%D7%AA-%D7%90%D7%93%D7%9E%D7%95%D7%A8-%D7%9E%D7%A2%D7%8A%D7%95%D7%99%D7%99-
(<http://www.kikarhashabat.co.il/>) (%D7%92%D7%9C%D7%AA%D7%99%D7%94.html) ^.14
קטגוריות: אדר"ם ישראלים | חב"י מונעט גולני תורה של אגדות ישראל | רבנים הוגנים | משפת סופר | ראשי ישיבות חסידים בישראל | חב"י נשיאות מפעל הש"ס

- נערך לאחרונה ב-08:22, 22 בפברואר 2016.
  - הטקסט מוגש בכפוף לcreativecommons.org שורש ותוצרת זהה; ניתן לשנות תנאים נוספים. ראו תנאי שימוש לפתרות.